

Bodhisattwa Jizō

Namo Bodhisattwa Ksitigarbha

Wybawiciel z mąk piekielnych. Patron kobiet w ciąży. obrońca dzieci.
Patron pielgrzymów, podróżnych i strażaków. obrońca wszystkich istot
w sześciu światach.

„Jeżeli ja nie zejdę do piekła, aby nieść pomoc, to któż inny tam pójdzie?”

Bodhisattwa Jizo, okres Heian, Enshoji, Obama, pref. Fukui. Foto: Enshoji

Bdhisattwa Ksitigarbha, **Skarbiec Ziemi** (trad. chiń. Dayuan Dizang Pusa, jap. Daigan Jizō Bosatsu, kor. Chijang Posal, tyb. Sainingpo, wiet. Đĩa Tạng Vu'ong).

Jest jednym z czterech głównych bodhisattwów tradycji Mahajany (obok Awalokiteśwary, Manjuśrego i Samantabhadry). Jego głównym zadaniem jest nauczanie wszystkich istot w sześciu światach, w okresie po odejściu Buddy Siakjamuniego, a przed przyjściem Buddy Maitrei. Ślubował, iż dopóki

w piekłach będzie cierpiała choćby jedna istota, dopóty on nie osiągnie stanu Buddy. Bodhisattwa ten zwykle przedstawiany jest jako mnich (w odróżnieniu od innych bodhisattwów ubranych zwykle w ozdobne szaty), dzierżący w prawej ręce długi kij z sześcioma pierścieniami (jap. shakujō) umożliwiający otwarcie wrót piekieł, a w lewej klejnot spełniający życzenia i rozświetlający ciemności (jap. hōju). Potrząsanie kijem z pierścieniami przez Jizo ma działanie wybudzające z iluzji, uwalniające z sześciu stanów istnienia i pomagające w osiągnięciu oświecenia.

Jizo jest zawsze przyjacielem dla wszystkich. Nie boją się go nawet dzieci. Jest ucieleśnieniem cech mahajany: współczucia, powszechnego wyzwolenia i najwyższego duchowego optymizmu.

Najważniejszym tekstem związanym z Bodhisattwą Ksitigarbhą jest „Sutra Dawnych Ślubowań Bodhisattwy Ksitigarby”. Sutra ta została wydana w języku polskim w 1992 roku. Sutra ta wiele miejsca poświęca synowskiemu/córczynomu oddaniu dla rodziców. Została wypowiedziana przez Buddhę pod koniec jego życia do istot w niebie Trajastrimśa, jako wyraz wdzięczności dla matki Buddy — Mayadevi.

W sutrze opowiedziana jest m.in. historia Ksitigarbhy, który w bardzo dawnych czasach był braminką przejętą losem swojej matki, która po śmierci wpadła do piekieł na skutek zniesławiania Trzech Klejnotów. Jej córka sprzedała cały dobytek i ofiarowała go Buddzie, który żył w jej czasach. Żarliwie modliła się, aby Buddha pomógł jej wybawić matkę z piekieł. Jej prośby zostały wysłuchane a doświadczenie tak ogromnego cierpienia sprawiło, że braminka wszystkie swoje żywoty poświęciła pomocy istotom cierpiącym w piekłach.

W Chinach za siedzibę Ksitigarby uważana jest góra Jiuhua w Anhui. Jest to jedna z czterech wielkich buddyjskich gór w tym kraju. Jest ona popularnym celem pielgrzymek, których zasługi ofiarowywane są bodhisattwie. Obecnie mieści się na niej 95 świątyń otwartych dla zwiedzających.

W niektórych regionach Chin Ksitigarbha jest również uznawany za bóstwo taoistyczne, choć pełni tam nieco inną funkcję niż w Buddyzmie.

Bodhisattwa Jizo, Rissakuji Honbo, okres Edo, Yamadera, pref. Yamagata. Foto: Ewa Hadydoń

*Bodhisattwa Jizo, okres Edo,
Kozenji, Sendai, pref. Miyagi.
Foto: Ewa Hadydoń*

W Japonii bodhisattwa ten jest jedną z najbardziej uwielbianych postaci. Jego figury bardzo często można spotkać nie tylko w świątyniach, na skrzyżowaniach dróg, a także nad brzegami morza. W symboliczny sposób ukazuje to płynną granicę między narodzinami i śmiercią, w miejscu gdzie bodhisattwa ten pojawia się, by wyzwolić odczuwające istoty. Zgodnie z tradycją jest postrzegany jako obrońca dzieci, zwłaszcza tych, które zmarły przed swoimi rodzicami. Szczególną opieką otacza dzieci nienarodzone, które zmarły na skutek poronienia lub aborcji. Często można natknąć się na wiele niedużych posążków Jizo, które fundowane są dla nienarodzonych dzieci jako ofiarowanie *mizuko kuyo*. *Mizuko* oznacza „wodne dziecko”, a *kuyo* oznacza zarówno ofiarę jak i buddyjski rytuał mu towarzyszący. Japonia, w przeciwieństwie do Stanów Zjednoczonych i Europy, nigdy nie zaznała skrajnych podziałów i społecznej konfrontacji wobec problemu aborcji i nienarodzonych dzieci. Jest to wpływ japońskiego buddyzmu, którego podejście i praktyki zwróciły uwagę nawet katolickich teologów zmagających się z tym problemem.

W przeciwieństwie do większości innych bodhisattwów, którzy ikonograficznie przedstawieni są jako ludzie świeccy, a których bogaty strój i ozdoby wskazują na warstwę arystokracji indyjskiej, Jizo przedstawiany jest jako mnich w buddyjskich szatach. Pojawia się w najniższych pieklach by nieść wybawienie wszystkim, którzy się tam znajdują. W okresie średniowiecza kult Jizo był bardzo popularny w Japonii, do czego przyczyniły się takie sutry jak „Sutra Pierwotnych Ślubów Bodhisattwy Jizo” czy też „Sutra dziesięciu kręgów Jizo”. Wszystkie te sutry głosiły nadzwyczajne i nieograniczone moce tego bodhisattwy w przedłużaniu życia, ochronie podróży i pomocy w pomyślnych narodzinach dzieci. Jednak w późniejszym

okresie Jizo stał się znany jako bodhisattwa przedłużający życie i wybawiający ze wszystkich chorób (Enmei Jizoson). Stało się tak poprzez jego starożytne ślubowania, które uczynił na podobieństwo bodhisattwy Awalokiteśwary. By wyzwolić wszystkie odczuwające istoty, ofiarowuje swą dharani wszystkim tym, którzy poprzez jej recytację pragną pozbyć się wszelkich chorób.

Najwięcej uwagi poświęca tym dolegliwościom, których nie można wyleczyć konwencjonalnymi metodami. Owe karmiczne choroby (*gobyō*), lub trudne do uleczenia przypadłości (*nanbyō*), będące skutkiem karmicznych obciążeń z przeszłych żywotów, mogą być odczuwane w obecnym życiu. Stąd też leczenie ich powinno zawierać nie tylko metody medyczne, ale również duchowe. Jest to dość niezwykła transformacja jako, że do okresu Edo wszelkie choroby i problemy zdrowotne kierowane były do Yakushi Nyorai czyli Buddy Bhaisajya-guru zwanego popularnie Buddhą Medycyny. Drukowanie i odbijanie wizerunków Jizo jako metoda pozbycia się chorób rozpowszechniło się w epoce Edo poprzez jeden z najgłośniejszych tekstów „Enmei Jizoson inko riyakuki” (Zapiski dobrodziejstw płynących z odbijania wizerunków przedłużającego życia Jizo). Powstał on w 1822 roku dzięki mnichowi zen Hissai. Tekst ten zawierał instrukcję dla chorego lub jego bliskich, odbijania 10 tys. wizerunków Jizo, które następnie należało rozrzucić w rzece lub w morzu tak, by wszystkie istoty przebywające tam mogły nawiązać kontakt poprzez rozpuszczający się w wodzie wizerunek Jizo z Dharumą Buddy. Nie tylko odbijanie wizerunków Jizo, ale również picie rozpuszczonych w wodzie wizerunków Jizo miało chronić przed wszelkimi chorobami. Czasami przy posągach Jizo można zobaczyć małe stosy ułożone z kamieni. Jest to nawiązanie do tradycji budowania stup, co przynosi zasługi. Ludzie, którzy je układają, mają nadzieję, że w ten sposób skrócą cierpienia dzieci w niższych światach. Podobna motywacja przyświeca rodzicom, którzy ubierają figury Jizo w dziecięce ubranka i śliniaczki. Czasami jest to podziękowanie za wybawienie dziecka z ciężkiej choroby.

Sylaba nasienna Jizo: Ka (sanskr. Ha)

Kaligrafia: Ewa Hadydoń

W tradycji Shingon jest zwyczaj pisania tej sylaby na tablicy upamiętniającej w przypadku śmierci małego dziecka. Podkreśla to fakt, że dziecko zostało ocalone i może osiągnąć oświecenie.

Mantry:

- w szkołach buddyzmu ezoterycznego (m.in. Shingon) używana jest mantra pochodząca z Sutry Mahawairoczany: „*namaḥ samanta-buddhānāṃ, ha ha ha, sutanu svāhā*”
- w Chinach: „*námó dìzàng wáng púsà*”
- w Tybecie: „*om kṣitigarbha bodhisattva yaḥ*”
- w Japonii (Shingon): „*on kaka kabi sanmaei sowaka*”

Zobacz również:

- ”Nauki o Jizo Bosatsu - Ksitigarbhe Bodhisattwie” według ”Jizo Bosatsu no Hanashi” (Harada Sogaku) i ”Nauki o Jizo Bosatsu — Ksitigarbhe Bodhisattwie” (Daiun Sogaku Rodaishi) (wkrótce)
- Kilka dodatkowych informacji dotyczących praktyki Jizo (wkrótce)

- [Galeria zdjęć Bodhisattwy Jizo](#)
- [Bodhisattwa Ksitigarbha \(Wikipedia\)](#)
- [Jizo Bosatsu, Savior from Torments of Hell, Patron of Expectant Mothers.](#)
- [Czerwone kapturki i kubraczki](#)

© Misja Buddyjska – Trzy Schronienia w Polsce 2010, Pewne prawa zastrzeżone.
O ile nie jest to stwierdzone inaczej, wszystkie materiały na tej stronie są dostępne na [licencji Creative Commons Attribution ShareAlike 3.0](#).

Tytuł: Jizo, Bodhisattwa Ksitigarbha

Opracowanie: Būnyu dla mahajana.net

Korekta merytoryczna: Czcigodny Nyōgen

Korekta językowa: Einin (Martyna Różańska)